

5 KROKÓW JAK SIĘ ZASZCZEPIĆ PRZECIWKO KZM PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA (POZ)

KROK 1

Rejestracja telefoniczna lub osobista w przychodni*

24 H

KROK 2

Wizyta u lekarza
pierwszego kontaktu
– kwalifikacja do
szczepienia

KROK 3

Zakup szczepionki
w przychodni lub
w aptece**

KROK 4

Szczepienie
na miejscu
w przychodni
– I dawka szczepionki
przeciw KZM

KROK 5

Umówienie się
tego samego dnia
na szczepienie
II dawka szczepionki
przeciw KZM

SZCZEPIENIA PRZECIWKO KZM W APTECE W 2 KROKACH

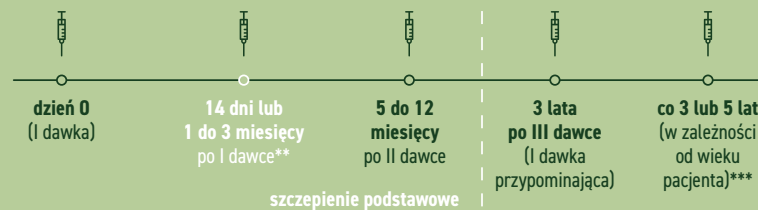
KROK 1

Wizyta w aptece – kwalifikacja do szczepienia przez farmaceutę,
recepta farmaceutyczna na szczepionkę przeciw KZM, zakup
szczepionki w aptece, **szczepienie na miejscu** w aptece

KROK 2

Umówienie się na
szczepienie II dawka
w tej samej aptece

SCHEMAT SZCZEPIEŃ^{1,2}

KONSULTACJA MEDYCZNA: prof. Joanna Zajkowska, Klinika Chorób Zakaźnych i Neuroinfekcji Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku.

1. Lindquist L et al. Tick-borne encephalitis. The Lancet. 2008; 371(9627):1861–1871. 2. Zajkowska J, Czupryna P. Kleszczowe Zapalenie Mózgu – epidemiologia, patogenezę, obraz kliniczny, diagnostyka, profilaktyka i leczenie. Forum Zakażeń 2013; 4(1):21–27. 3. World Health Organisation. Weekly epidemiological record. Vaccines against tick-borne encephalitis. WHO position paper. 2011; 86(24):241–256. 4. Dziennik Urzędowy Ministra Zdrowia, Warszawa, 30 października 2023 r. Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego z 27 października 2023 r. w sprawie programu Szczepień Ochronnych na rok 2024. https://dziennikmz.gov.pl/DUM_MZ/2023/100/akt.pdf (dostęp: 02.2024).

* Schematy: standardowy/klasyczny oraz przyspieszony w zależności od wybranego produktu.

** W zależności od schematu szczepienia.

*** Zazwyczaj u osób > 60. r.ż. przerwy pomiędzy dawkami nie powinny przekraczać 3 lat.

† Schemat opracowano na podstawie charakterystyk produktów leczniczych dostępnych na rynku szczepionek.

Niniejsza ulotka zawiera anonimową historię, której bohaterowie są fikcyjni. Opowieść została stworzona na podstawie rzeczywistych przypadków kleszczowego zapalenia mózgu (KZM). Celem jest zwiększenie świadomości na temat tej choroby oraz promowanie działań profilaktycznych.

NIEWIDOCZNE ZAGROŻENIE W TWOIM OGRODZIE

OBEJRZYJ TĘ
HISTORIĘ

POZNAJ HISTORIĘ EMILII!

Mam na imię Emilia, mam 66 lat i od zawsze kochałam swój ogród – to moje małe królestwo. Pewnego dnia, po całym poranku spędzonym na pielieniu grządek, zaczęłam odczuwać lekki ból głowy i zmęczenie. Uznałam, że to nic poważnego – po prostu się przepracowałam. Następnego dnia objawy się nasiliły: gorączka, bóle mięśni i zawroty głowy. Nawet moja córka, która jest lekarzem, nie była pewna, co mi dolega – symptomy były tak mylące. Trafiłam do szpitala z objawami przypominającymi udar.

Dopiero na miejscu badania pokazały prawdę: zostałam zarażona przez kleszcza wirusem kleszczowego zapalenia mózgu

(KZM). Nawet nie zauważyłam, abym miała na sobie jakiegось kleszcza, nie miałam rumienia ani żadnych wyraźnych oznak pokłucia. Choroba była bardzo podstępna i uderzyła nagle. Przez długi czas byłam całkowicie zależna od pomocy innych – moje ciało stało się bezwładne. Dzięki intensywnej rehabilitacji mogę dziś poruszać się przy pomocy laski, ale zdrowie, które miałam wcześniej, już nigdy nie wróci. O pracy w ogrodzie na razie nawet nie ma mowy.

KZM to choroba, która może spotkać każdego – nawet w twoim własnym ogrodzie. Nie ryzykuj. Szczepienia chronią życie.

1 Zajkowska J, Waluk E, Dunaj J, Świerżbińska R, Hordowicz M, Zajkowska O, Paradowska-Stankiewicz I, Assessment of the potential effect of the implementation of serological testing tick-borne encephalitis on the detection of this disease on areas considered as non-endemic in Poland - preliminary report https://www.researchgate.net/publication/360551950_Assessment_of_the_potential_effect_of_the_implementation_of_serological_testing_tick-borne_encephalitis_on_the_detection_of_this_disease_on_areas_considered_as_non-endemic_in_Poland_-_preliminary_repo

2 Kleszcze przenoszą chorobę ośrodkowego układu nerwowego, kleszczowe zapalenie mózgu (KZM). Wywołującym ją wirusem zakażonych jest 3–15 proc. populacji kleszczy w Polsce. Dostęp 11.2024 <http://www.medonet.pl/zdrowie/zdrowie-dla-kazdego,kleszcz--ukaszenie--borelioza--czy-latwo-zachorowac,artykul,1722040,2.html>

Pfizer Polska Sp. z o.o.
Zwirki i Wigury 16 B
02-092 Warszawa

Kapitał zakładowy 33.860.000 zł
KRS 0000022310
Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy

NIP 5213115586
BDO 000189470

Instytut Praw Pacjenta
i Edukacji Zdrowotnej

PP-TCV-POL-0198

Instytut Praw Pacjenta
i Edukacji Zdrowotnej

Wydaj stronę www.kleszcze.info.pl i dowiedz się jak skutecznie chronić się przed KZM.

NIE IGRAJ
z kleszczem

wygraj z Kleszczowym
Zapaleniem Mózgu

SPRAWDŹ, CZY JESTEŚ W GRUPIE RYZYKA ZACHOROWANIA NA KZM

Opowiedz na pytania dotyczące Twojej aktywności na świeżym powietrzu, stylu życia i kontaktu ze zwierzętami.

	TAK	NIE
 Czy spacerujesz w terenach zielonych (parki, ogródki, trawniki) min. 1 raz w tygodniu?	☒	☐
 Czy posiadasz psa, który mieszka z tobą w domu?	☒	☐
 Czy prowadzisz aktywność na świeżym powietrzu (np. jazda rowerem, zbieranie grzybów, wędkowanie, zabawa w ogrodzie lub parku, gra w piłkę, grillowanie) min. 1 raz w tygodniu?	☒	☐
 Czy często zdarza ci się spacerować poza wyznaczonymi ścieżkami lub szlakami podczas spacerów/wycieczek?	☒	☐
 Czy często pracujesz w ogrodzie, spędzasz w nim czas – min. 4 razy w tygodniu?	☒	☐
 Czy planujesz wakacje w Polsce na terenach zielonych? Jedziesz na obóz/kolonie?	☒	☐
 Planujesz wakacje w jednym z tych krajów europejskich Austria, Niemcy, Szwajcaria, Łotwa?	☒	☐
 Zdarza ci się spożywać produkty zawierające niepasteryzowane mleko np. sery z mleka koziego, oscypka czy sery niebieskie, takie jak roquefort, brie i camembert, a także surowe (prosto od krowy) mleko i jego przetwory?	☒	☐
 Czy z zawodu jesteś leśnikiem, rolnikiem lub twoja praca odbywa się na świeżym powietrzu w terenie zielonym, lesie lub parku?	☒	☐
 Czy mieszkasz poza miastem np. na przedmieściach/ na terenach wiejskich?	☒	☐

JEŻELI NA PRZYNAJMNIEJ JEDNO PYTANIE ODPOWIEDZIAŁAŚ/EŚ TAK, JESTEŚ W GRUPIE RYZYKA, KTÓRA JEST NARAŻONA NA BEZPOŚREDNI KONTAKT Z KLESZCZEM, KTÓRY MOŻE SKUTKOWAĆ KLESZCZOWYM ZAPALENIEM MÓZGU.

Nie martw się, nadal możesz cieszyć się spędzaniem aktywności na świeżym powietrzu, wakacjami w terenach zielonych. **Skuteczną formą zapobiegania kleszczowemu zapaleniu mózgu jest szczepienie.** Dowiedz się, jakie środki ostrożności podjąć i jak chronić się przed ukłuciami kleszczy i kleszczowym zapaleniem mózgu na stronie www.kleszcze.info.pl. Następnie porozmawiaj z lekarzem lub farmaceutą o szczepieniu ochronnym dla siebie i swoich bliskich.

WSZYSTKO CO MUSISZ WIEDZIEĆ O KLESZCZACH I KZM - POSŁUCHAJ EKSPERTÓW

PROF. DR HAB. N. MED. JOANNA ZAJKOWSKA
SPECJALISTKA CHOROBY ZAKAŻNYCH

„Kleszcze są aktywne przez większą część roku i występują na terenie całej Polski, co oznacza, że każdy z nas jest w grupie ryzyka. Ponad 90% ukłuć przez te groźne pajęczaki zdarza się blisko miejsca zamieszkania – podczas spacerów z dziećmi, relaksu w ogrodzie czy codziennych aktywności na świeżym powietrzu z domowym pupilem. Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM) to problem całego kraju, a przypadki zachorowań odnotowuje się już we wszystkich województwach. Konsekwencje choroby mogą być poważne i obejmować m.in. porażenia, zapalenie opon mózgowych czy zaburzenia oddechowe, wymagające długotrwałej rehabilitacji.”

CO WARTO WIEDZIEĆ O KZM:

- Najczęstsza przyczyna wirusowych neuroinfekcji w Polsce³.
- Brak skutecznych leków przeciwwirusowych – leczenie jedynie objawowe.
- Może prowadzić do poważnych powikłań, w tym trwałej niepełnosprawności⁴.

DLACZEGO SZCZEPIENIE JEST TAK WAŻNE?

- KZM to choroba wirusowa, na którą nie ma skutecznego leku. Leczenie ogranicza się do łagodzenia objawów, a powikłania mogą prowadzić do trwałej niepełnosprawności⁵.
- Choroba może przebiegać bardzo ciężko, a powikłania mogą trwać całe życie⁶.
- Szczepienie jest jedyną formą skutecznej profilaktyki i jest zalecane wszystkim osobom przebywającym na zewnątrz⁷.
- Szczepienia są bezpieczne i skuteczne – już od 1. roku życia. To skuteczne zabezpieczenie przed zakażeniem KZM⁸.

³ Toczyłowski K, Bojkiewicz E, Barszcz M, Wozinska-Klepado M, Potocka P, Sulik A. Etiology, Clinical Presentation and Incidence of Infectious Meningitis and Encephalitis in Polish Children. J Clin Med. 2020 Jul 22;9(8):2324. doi: 10.3390/jcm9082324. PMID: 32707777; PMCID: PMC7465305.
⁴ Zajkowska J. Kleszczowe Zapalenie Mózgu – ryzyko i skutki zachorowania u dzieci. Pediatr. Dopl. 2014; 18(suppl. 2):1-7.
⁵ Kuchar, E., Zajkowska, J., Flisiak, R., Mastalerz-Migas, A., Rosińska, M., Szenborn, L., Wdówik, P., & Walusiak-Skorupa, J. (2021). Epidemiologia, diagnostyka i profilaktyka kleszczowego zapalenia mózgu w Polsce i wybranych krajach europejskich – stanowisko polskiej grupy ekspertów [Epidemiology, diagnosis, and prevention of tick-borne encephalitis in Poland and selected European countries - a position statement of the Polish group of experts]. Medycyna pracy, 72(2), 193–210. <https://doi.org/10.13075/mp.5893.01063> (dostęp 2.2023)
⁶ Kuchar, E., Zajkowska, J., Flisiak, R., Mastalerz-Migas, A., Rosińska, M., Szenborn, L., Wdówik, P., & Walusiak-Skorupa, J. (2021). Epidemiologia, diagnostyka i profilaktyka kleszczowego zapalenia mózgu w Polsce i wybranych krajach europejskich – stanowisko polskiej grupy ekspertów [Epidemiology, diagnosis, and prevention of tick-borne encephalitis in Poland and selected European countries - a position statement of the Polish group of experts]. Medycyna pracy, 72(2), 193–210. <https://doi.org/10.13075/mp.5893.01063> (dostęp 2.2023)
⁷ Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego z 27 października 2023 r. w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na rok 2024: <https://www.gov.pl/web/pisse-praszysz/program-szczepien-ochronnych-na-rok-2024> [dostęp: 18.03.2024]
⁸ Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego z 27 października 2023 r. w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na rok 2024: <https://www.gov.pl/web/pisse-praszysz/program-szczepien-ochronnych-na-rok-2024> [dostęp: 18.03.2024]

ZESKANUJ KOD QR I DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

PROF. DR HAB. N. MED. JOANNA ZAJKOWSKA
SPECJALISTKA CHOROBY ZAKAŻNYCH

Czy borelioza i KZM to to samo?

DR INŻ. ANNA WIERZBICKA
BIOLOGIKA, LEŚNICTWA I ZOOLOGIA

Jak wyjąć kleszcza?

Czy kleszcze są aktywne tylko latem?

